

FAGCURRICULUM GEOGRAFI

Geografi undervises på A.P. Møller – Skolen i 11. årgang i alle profiler. I 12. årgang er det så Samfundsprofilen og idrætsprofilen som bibeholder faget til 13. årgang. Dermed er det kun de to sidstnævnte profiler som inddrager Geografi i deres studentereksamen.

1. Faget og dets formål

1.1 Fagdefinition

Faget Geografi kan inddeles i tre hoved områder. Fysisk geografi, antropogen geografi og regional geografi. Dermed er alle Jordens processer, med og uden menneskets indflydelse dækket og der tages hensyn til de regionale og kulturelle forskelle processer kan have.

I faget bliver der især taget hensyn til vekselvirkningen mellem mennesket og Jorden (Anthropozæne processer). Heri findes der emner som klimatologi eller bæredygtighed, som jeg på et senere tidspunkt vil komme nærmere ind på.

1.2 Formål

Formålet med undervisningen er at formidle eleverne en forståelse af hvordan vores verden er opbygget og hvordan systemerne hænger sammen. Derudover skal der skabes en forståelse for hvordan de forskellige processer påvirker hinanden og hvordan den rumlige dimension skaber helt nye udfordringer.

I gymnasiet er emnernes hovedaspekt meget svingende. I 11. årgang starter vi med naturgeografiske aspekter som klimatologi og de fire sfærer. Allerede her inddrages de antropozæne aspekter i overvejelserne. I slutningen af 11. årgang helt frem til slutningen af 13. årgang ændrer sig dette dog til mere antropogen orienterede emner. Her inddrages naturligvis altid de naturlige omstændigheder det omtalte områder udviser.

2. Kompetenceorienteret undervisning

2.1 Overblik

For nogle år siden er undervisningens opbygning blevet forandret fra en indholdsorienteret undervisningsform, til en kompetenceorienteret undervisning. I den nye form drejer det sig om at lære eleverne nogle kompetencer, som de kan benytte sig af i fremtiden, og understøtte disse idet man underviser dem i et fagligt relevant emne. Disse kompetencer bliver inddelt i 6 overkategorier. Fagkompetence, orienteringskompetence, metodekompetence, kommunikationskompetence, vurderingskompetence og handlingsorienteret kompetence.

2.1.1 Fagkompetence

Fagenes oprindelige indhold. Forståelsen af Jordkloden og dens processer. Landenes forskellighed, ressourcer o.s.v.. Heri er Geografi et særlig fag, siden læseplanen giver lov til og forventer at indholdet indgår på de ting som foregår i vores verden her og nu. Dette skal, hvis muligt være fra en, til emnet passende, indgangsvinkel, men kan undtagelsesvis også være komplet emnemæssig irrelevant. Et godt eksempel kunne være et uheld i kernekraftværket. (Fukushima)

2.1.2 Orienteringskompetence

En forståelse for hvor på Jorden emnets indhold befinder sig. Derudover en generel forståelse for hvilke særlige begivenheder et område indeholder. Vigtige emner her er: landets beliggenhed, forskellige klimater, vandmangel, floder, nabolande o.s.v..

2.1.3 Metodekompetence

Tilstrækkelig omgang med de typiske geografiske metoder. Atlas og kort er de mest elementære arbejdsmidler i geografiundervisningen, dog skal elevernes færdigheder i omgangen med disse medier øves og vedligeholdes. Andre medier, som mysteries, diagrammer, levende diagrammer, tabeller og GIS er andre metoder som eleverne skal kunne benytte sig af.

2.1.4 Kommunikationskompetence

Eleverne skal øve deres kommunikationsfærdigheder idet de præsenterer deres emner og diskuterer emner som er kontroverser. Det mest vigtige her, som adskiller geografi fra andre fag, er den fagspecifikke terminologi som eleverne skal kunne benytte sig af. Dette er et af de store vurderingskriterier for lærerne for at kunne vurdere elevernes færdigheder i faget geografi.

2.1.5 Vurderingskompetence

Eleverne skal lære den kritiske omgang med forskellige emner. De skal selv kunne vurdere om de givende fakta forsvare en hvis handling eller om det er en uforsvarlig reaktion. Derudover er der i mange geografisk relaterede emner behov for at vurdere en udgangssituation. Dette kunne for eksempel gøres i byopbygnings-emnet. Her er det geografen som skal vurdere om en ny gade burde bygges eller om den er unødvendig for trafikens funktioner.

2.1.6 Handlingsorienteret kompetence

Den Handlingsorienterede kompetence er en kompetence som først bliver øvet meget sent i elevens skoleliv. Denne kompetence går ud på, at eleven efter at han/hun har vurderet en vis situation, skal prøve på at gøre noget som forandrer sagen. Dette kunne være i form af en kampagne imod eller for en vist emne eller idet der bliver skrevet en brev, som forklarer ens holdning til den repektive institution. Denne kompetence kræver en vis form for ansvarsfølelse som er en meget vigtig kompetence for vores elever.

3. Fordelingen af indholdet.

Et rum kan efter geografiske antagelser altid ses ud fra to synspunkter. Den almene geografiske synsvinkel (den nomotetiske synsvinkel) eller den regional geografiske synsvinkel (den ideografiske synsvinkel) Således kan et rum altid ses som et symbolsk eksemplar for andre regioner på verdenen, idet de almene lovgivende geografiske faktorer bliver betragtet, eller idet man kigger specifik på hvordan dette rum er anderledes end andre rum. Dette kunne indholde feks. naturgeografiske, kulturelle, sociale, økonomiske eller økologiske begrundelser.

Fordelingen af emnerne orienterer sig af den gældende læseplan for faget geografi i Schleswig-Holstein i sek ii.

3.1 11. årgang

- Første halvår

- Den globale forandring – udfordringer i det 21. Århundrede
- Naturmæssige systemer
- Bæredygtige løsninger for de antropozæne problemer.

- Andet halvår

- Udvikling af rummet på en bæredygtig måde – metropoler og by- /land - kontinuummet
- Mulighederne for en styret og planlagt rumudvikling
- Ideer for fremtiden, hvordan et bæredygtigt rum kan skabes

3.2 12. årgang

- Første halvår

- Økonomiske rum under forandring
- Demografisk transition
- EUs regional- og strukturpolitik
- Migration i Europa

- Andet halvår

- Globale uligheder – en udfordring
- Råstofsektor som udviklingsmotor

- Industrialisering og turisme
- Udviklingspolitik

3.3 13. Årgang

- Første halvår

- Tendenser i globaliseringen
- Globaliserede områder – produktionssteder og arbejdsformer
- Transport, kommunikation og logistik i en globaliseret verden
- Globalisering og regionalisering

- Andet halvår

- Bæredygtige levemuligheder
- Bæredygtig konsum – interaktion mellem mennesket som konsument og vores Jord
- Risikotilbøjelighed
- Vores fremtid, refleksion

4. Evaluering

4.1 Løbende evaluering

Elevernes udbytte af undervisningen skal evalueres jævnligt, så der er grundlag for en fremadrettet vejledning af den enkelte elev i arbejdet med at nå de faglige mål og for justering af undervisningen. Dette sker i henhold den gældende OAPVO ved skriftlige klausurer og tests samt mundtlige præsentationer/foredrag.

4.2 Prøveform

Her gælder den SH Prøvebekendtgørelsen (Fachanforderung Geographie)

4.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen af eleverne foregår efter en inddeling i tre taksonomiske niveauer. Man arbejder med de tre trin: beskrivelse/redegørelse, undersøgelse/sammenligning og diskussion/vurdering. Da ethvert trin i taksonomien indeholder det underliggende trin, er det naturligt at starte med redegørelsen.

For at få eleverne til at benytte sig af de forskellige niveauer/sværhedsgrader, benytter lærer sig af forskellige operatorer som efterlyser ethvert niveau.. Ethvert niveau har sin betydning for hvor indviklet selve opgaven er og hvor meget nyt der bliver forlangt af eleven.¹

Disse niveauer bliver både efterlyst i skriftlige opgaver men også i den mundlige del. Den mundlige del skal have den største indflydelse på bedømmelsen af eleven. Så elevens evner til at sætte forskellige processer i forhold til hinanden er enormt vigtig i forhold til at finde til en passende karakter i slutningen af året.

Faget geografi bliver derudover understøttet med en skriftlig klausur per år med undtagelse af 11. årgang, hvor det er en klausur per halvår.

Dette betyder så at karakteren bliver fundet idet man ser på elevernes daglige præsentation i undervisningen, håndteringen af de opgaver som bliver stillet, benyttelsen af fagterminologien, brugen af det danske sprog og klausuren i den respektive årgang.

¹ <http://forlagetcolumbus.dk/boeger/kulturfagfag-paa-tvaers/kultur-og-samfundsfagsbogen/kultur-og-samfundsfagsbogen-2-udgave/metode/de-taksonomiske-niveauer/>

5. Extra curriculum i Corona år

5.1 hjem-undervisning

I de tidsrum som er ramt af Corona, skal læreren lægge større fokus på mundtligheden for at udligne de meget skriftlig prægede opgaver eleverne får under hjem-undervisningen og støtte dette metodiske område mere. Faget geografi er ellers relativt godt muligt at blive undervist for små tidsrum igennem hjem-undervisning, da geografi ikke har brug for at benytte sig af data støttet undervisning. Dette fører til, at der ikke behøves at gennemføre indholdsmæssige ændringer i faget.

5.2 Erstatningsklausur i hjem-undervisningen.

Erstatningsopgaver for klausurerne som er ramt af hjem-undervisningen kan nu gennemføres og indgå i elevens vurdering. Her efterlyses der i rammekonceptet en form for egenstændighed.

Gleichwertige Leistungsnachweise: sollen im Distanzlernen stärker genutzt werden; bedürften einer sorgsamen Berücksichtigung der SuS im häuslichen Umfeld; sollten ggf. ergänzt werden durch Formate zur Absicherung der Eigenständigkeit der erbrachten Leistung.

Dette kunne for eksempel gennemføres idet klausuren bliver gennemført i et hvis tidsrum, eksempelvis fagets undervisningstid, og med tilstedeværelsespligt i online portalen (Teams).

Det er også muligt at erstatte klausuren med en rapport eller lignende opgavebesvarelsesform, i hvilken eleverne skal forholde sig til en hvis problemformulering, men skal hver for sig have fokus på et andet geografisk område. Dette ville garantere en form for egenstændighed, selvom dele stadigvæk kan komme fra andre elever eller internettet. Dette skal så tages hensyn til i selve vurderingen.